

गणना उत्तरपत्रिका (Answer key.)

* Faculty : Humanites (Arts).

Page No... (01)

Q. No. Program NO : 3A0014

Marks

Name : F.Y.B.A (Sem-I) (Choice Base)

Subject : Marathi - Paper. I (Opt.)

Q.P. Code - 00056715 100 Marks.

एकूण (4) Pages.

* अपेक्षित उत्तरातील युद्धे *

प्र. ① अ) नाटक - एक वैशिष्ट्यपूर्ण साहित्यप्रकार - दृक-
 श्लाघ्य कला - साहित्य व प्रयोग या दृष्टीने स्वरूप
 व वेगवेगळेपण - साहित्यप्रकार व रंगमंचाची कला-
 जीवनदर्शन, मूलविचार, दृष्टीकोन - यादृष्टीने महत्त्व.

20 गुण

किंवा

* अ) प्रस्तावना - 'नाटक' - साहित्यप्रकार व कला -
 मराठी नाटकाचा प्रदीर्घ परंपरा - अक्कल संज्ञी
 काळखंडापासून स्वातंत्र्योत्तर काळापर्यंत - प्रह्लादाचे
 टप्पे - लोकसंग्रामी पातळी - पुढे - 1848 ते 1874 - राजाजयसिंग -
 1874 ते 1945 - वैशिष्ट्यपूर्णता - 1955 ते 1985 - प्रायोगिक
 रंगभूमी - साक्षात् ऐतिहासिक; नाटकांची परंपरा - स्वरूप. साक्षात् -

प्र. ② अ) प्रस्तावना - 'कावकांची शाळा' - आशयस्वरूप -
 विषय - सामान्य महत्त्वपूर्णता साधनाची साध्या
 ह्येचाराणीची छत्रपंड - संघर्ष - पराश्रुतता व
 करुणास्पदता - नाटकात जीवनदर्शन - 'बाळ्या
 उफळाप्रकर' - या पात्राच्या द्वारे - चित्रण -
 प्रकृतिदृष्ट्या निगोदी - पण सुखात नाही - नाटकी
 जीवनदर्शन - संघर्ष नाटकाचा प्रपण - भाषा - संवाद -
 पात्र - रंगरचना - इ. साक्षात् -

(20) गुण.

किंवा

Q. No.

Marks

• (आ) काव्यशास्त्राची शाखा - पात्रचित्रण व संवादभाषा - नाटकान्त १५ पात्रे - 'बाह्या उफळीकर' - प्रमुख पात्र - मंगेश व शांता, - सहकारी पात्रे, नातेवाईक - मंगेशाचे ब्रेडरी - मित्रपरिवार - सर्वच पात्रे - महामावर्गीय - मनातून पराभूत झालेली - युक्त - स्त्री व युवकपात्रे - शिब - शिब प्रेमा व स्नातकविशेष. भाषा - उत्कट अभिव्यक्ती - विनोदी व संक्षिप्त भाषा.

• (अ) प्रस्तावना - 'राहिले इत घड माझे' - आशय - धर्म, भाषा, प्रदेश या त्रैधावांपलीकडे जाऊन माणसांमाणसांमधील आस्था व प्रेम - माणूसकीचे दर्शन - नातेसंबंध - मनातील अस्वस्थता - चित्रण सतकालीन काळात महत्वाचा विचार देणारे नाटक -

किंवा

• (आ) प्रस्तावना - 'राहिले इत घड माझे' - नाटककार बाकाअत खान - यांचे महत्त्वपूर्ण नाटक - काव्याची पार्वश्रुती - सामाजिक ज्ञान - वास्तववादी व वैगड्या प्रकृतीचे नाटक - मानवी दुखांची पडझड - सामाज्य माणसांची होरपळ - मानवी जन्मजातांचे दर्शन - शीर्षकाची अन्वयार्थता - भाषाविशेष - ताणेश.

• (अ) टिपा लिहा (प्रत्येक गद्यातील एक) - प्रत्येकी - १० गुण.

गट-अ) नाटकातील संवाद - दृश्याचे वैगड्य - आशय - विषयाची मंडणी - पात्रांच्या महत्त्वपूर्ण भाषा - संवाद - नाटकांची रचना - स्वरूप.

Q. No.

किंवा

Marks

शोकालिका - एक महत्वाचा नाट्यप्रकार - शोकनाट्य - करुणारसपूर्ण अद्भुत - कथासूत्र - मातकी जीवनसंदर्भ - प्रहंग - पात्र - घटना मातून मांडणी.

गट

(ब) मंगेशने 'बाब्या' येणापूर्वी तयारी - घराची रचना व मांडणी - C.A. चा परीक्षेचा अन्वय - निवृत्तपणा व शोचनीय स्थितीची अर्थ - निवृत्त - सर्व सूचना - 'शोचनीय' व निवृत्त - शोकास्थाना -

90

किंवा

'कावल्यांची शाळा' - शिर्षक - आशयाशी सुसंगत - बाब्याची उद्दिष्टपूर्ती - पण त्यात येणाऱ्या अर्थ - अडचणी - गर्दी व कलकलाट, गोंधळ - अन्वयानुसार येणाऱ्या अडचणी - बाब्याचा संदर्भ - रंगरचनेचा इ.

गट

(क) 'राहिले इतर घर माझे' - माई व तन्नो.

90

नाटकातील 'माई' - मध्यवर्ती व्यक्तिरेखा - लाहोर - मधील हवेलीत वास्तव्य - सर्व कुटुंब देवालयीत राहिले - काशीत व हसीदा यांच्याशी संबंध - हवेलीत 'तन्नो' शि - भावनात्मक गते - प्रेमाचा व सेवेचा वास्तव्य देतात -

किंवा

'राहिले इतर घर माझे' - रुकावाकक व आखाकक शेवट - आपला प्रदेश (उत्तर) पाहून कुटुंबी माणसे - प्रेम, विचार, ज्ञान - साधक्या यांचे चित्रण - माणस - माणसातील संदर्भ - पण धर्म, भाषा, प्रदेश मापलिकडे जाऊन मानसांमध्ये निर्माण होणारे प्रेमाचे गतेहंबंध - हा महत्वाचा विचार.

Q. No. प्रश्न - ५) एका वाक्यात उत्तरे :- (कोणतेही पाच)

प्रत्येकी ०२ गुण -

- १) शांता, राकू, अरुंधतीबाई इ.
- २) पुढे काय ! या प्रश्नाचे वाक्या माउनेदू होतो.
- ३) मंगेश 'संशोधक राहायक' - नोव्ही.
- ४) तोफखाने मालूम तुकडून 'शिष्टी' गिडितात.
- ५) दिवाळीसाठी तन्ने 'आकाशकंदील' बनविते.
- ६) 'जिस माहौर नई देख्या' - हे हिंदी-उर्दू नाटक.
- ७) नासीरच्या गते - शायरांचे काव -
'फाटक कधी उघडायचे आणि कधी बंद करायचे'
- ८) कासीमला आपला कारागिरांची आवकण होते.

==*==*